

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 16g/2022

privind excepția de neconstituționalitate a
punctului 14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și
examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei,
aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009

*(refuzul persoanei testate alcoolscoptic de a fi condusă la o instituție
medicală pentru recoltarea probelor biologice)*

CHIȘINĂU
19 aprilie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Ana Florean, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 4 februarie 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 19 aprilie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a punctului 14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ridicată de dl avocat Dorian Pîcălău, în interesele dlui Mihail Chircu, parte în dosarul nr. 1r-78/21, pendinte la Curtea de Apel Bălți.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecată de la Curtea de Apel Bălți format din dnii judecători Gheorghe Scutelnic, Viorel Pușcaș și Oleg Moraru, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 25 mai 2020, Judecătoria Bălți, sediul Sângerei, a pronunțat o sentință de condamnare în privința dlui Mihail Chircu pentru comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) [*Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe*] din Codul penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

4. Sentința primei instanțe a fost contestată cu recurs de către dl avocat Dorian Pîcălău, în interesele dlui Mihail Chircu.

5. La 15 iulie 2020, Curtea de Apel Bălți a admis recursul formulat de dl avocat Dorian Pîcălău, a casat sentința primei instanțe din 25 mai 2020 și a trimis cauza la rejudecare la prima instanță, într-un alt complet de judecată.

6. La 31 martie 2021, Judecătoria Bălți, sediul Sângerei, a pronunțat o sentință de condamnare a dlui Mihail Chircu pentru comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal, stabilindu-i pedeapsa

sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 220 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

7. Sentința primei instanțe a fost contestată cu recurs de dl avocat Dorian Pîcălău, în interesele dlui Mihail Chircu.

8. La 21 decembrie 2021, dl avocat Dorian Pîcălău a ridicat, în interesele dlui Mihail Chircu, excepția de neconstituționalitate a punctului 14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009.

9. Printr-o încheiere din 28 decembrie 2021, Curtea de Apel Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

11. Prevederile relevante ale Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, sunt următoarele:

„[...]”

14. **Refuzul subiectului de a fi condus la o instituție medicală abilitată pentru examinarea medicală cu recoltarea probelor biologice este considerat ca refuz de la dreptul de a contesta rezultatul testării alcooscopice și servește drept temei pentru menținerea acestuia în vigoare.**

[...]”

12. Prevederile relevante ale Codului penal, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002, sunt următoarele:

Articolul 264¹

Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe

„(1) Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante și/sau de alte substanțe cu efecte similare

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării privind excepția de neconstituționalitate

13. Autorul sesizării susține că prevederile contestate, potrivit cărora refuzul persoanei de a fi examinată medical este considerat drept o renunțare la dreptul de a contesta rezultatul testării alcooscopice și servește drept temei pentru menținerea acestuia în vigoare, contravin Legii nr. 713 din 6 decembrie 2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope. Autorul menționează că, potrivit acestei legi, starea de ebrietate poate fi stabilită doar prin intermediul unei examinări medicale de prelevare a probelor biologice.

14. Totodată, autorul susține că norma contestată este în defavoarea destinatarilor legii. Dacă aceștia s-ar afla sub influența unor substanțe medicamentoase, nu vor putea înțelege care este natura încălcării imputate. Prin urmare, refuzul lor de a fi conduși la o instituție medicală abilitată pentru examinarea medicală cu recoltarea probelor biologice va putea fi interpretat în defavoarea lor.

15. De asemenea, autorul consideră că în cazul refuzului de a fi stabilită starea de ebrietate prin prelevarea probelor biologice, acțiunile ilicite urmează a fi încadrate în prevederile alineatului (3) al articolului 264¹ din Codul penal.

16. În opinia autorului, prevederile contestate sunt contrare articolelor 4, 20 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

17. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

18. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității hotărârilor Guvernului, în prezenta cauză a unor prevederi din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ține de competența Curții Constituționale.

19. Curtea notează că excepția de neconstituționalitate, ridicată de avocatul părții într-un proces din fața instanței de judecată, este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

20. Curtea menționează că obiectul excepției îl constituie prevederile menționate la § 1 *supra*. Curtea constată că prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate din perspectiva criticilor invocate de autor.

21. Curtea reține că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză penală de judecare în recurs a unei acuzații de comitere a infracțiunii prevăzute de articolul 264¹ alin. (1) din Codul penal. Astfel, Curtea admite că instanța de recurs va aplica prevederile criticate în cauza pe care o examinează.

22. În jurisprudența sa constantă, Curtea a notat că excepția de neconstituționalitate trebuie să cuprindă trei elemente obligatorii: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității (prevederea legală), textul de referință pretins a fi încălcat (prevederea constituțională) și motivarea de către autorul excepției a relației de contrarietate dintre cele două texte, adică motivarea neconstituționalității textului criticat (DCC nr. 182 din 25 noiembrie 2021, § 15).

23. Analizând sesizarea, Curtea observă că autorul nu a argumentat în ce măsură prevederile contestate contravin normelor constituționale invocate. Curtea notează că criticile autorului se referă, de fapt, la pretinsa contradicție dintre norma contestată și Legea privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope. Mai mult, Curtea observă că criticile autorului vizează și încadrarea juridică a faptei comise.

24. Având în vedere argumentele menționate *supra*, Curtea nu poate identifica, în mod rezonabil, nicio critică de neconstituționalitate.

25. Curtea reiterează că simpla enumerare a unor articole din Constituție nu reprezintă o veritabilă critică de neconstituționalitate. În situații similare, Curtea a notat că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument (a se vedea DCC nr. 54 din 2 iunie 2020, § 31).

26. Totodată, Curtea reiterează că o prevedere legală poate constitui obiect al jurisdicției constituționale doar în cazul în care normele constituționale invocate au incidență asupra normelor contestate, și nicidecum compararea prevederilor mai multor acte normative infraconstituționale între ele și raportarea concluziei care ar rezulta din comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Constituționalitatea unor dispoziții legale se poate analiza doar prin raportare la prevederile Constituției, nu și în raport cu acte normative infraconstituționale (DCC nr. 85 din 6 septembrie 2017, § 20; DCC nr. 26 din 5 martie 2020, § 24). Curtea subliniază că încadrarea juridică a faptei ține de competența instanțelor judecătorești.

27. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a punctului 14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ridicată de dl avocat Dorian Pîcălău, în interesele dlui Mihail Chircu, parte în dosarul nr. 1r-78/21, pendinte la Curtea de Apel Bălți..

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 19 aprilie 2022

DCC nr. 52

Dosarul nr. 16g/2022